

Sammendrag

Transportytelser i Norge 1946–2015

TØI-rapport 1544/2016

Forfatter: Eivind Farstad

Oslo 2016 57 sider

Veksten i persontransportarbeidet i 2015 er beregnet til 2,6 prosent. Persontransportarbeidet på sjø økte relativt mest, med 5,5 prosent, mens banetransport økte med 4,1 prosent. Vegtrafikken økte med 2,0 prosent. Godstransportarbeidet innenlands medregnet kabotasje økte med 6,6 prosent totalt i 2015. Veksten i godstransport var relativt sterkest for sjøtransport med 11,3 prosent, og deretter banetransport med 3,6 prosent.

Hovedtrekk

Veksten i utført persontransportarbeid i 2015 er beregnet til 2,6 prosent, mot 2,3 prosent året før. Transportarbeidet for de kollektive transportmidlene økte med 1,9 prosent i 2015, mens vekstraten for persontransportarbeidet med personbil er estimert til 2,6 prosent. Persontransportarbeidet på sjø økte mest, med 5,5 prosent, men det utgjør likevel en marginal andel av det samlede persontransportarbeidet. Vegsektoren (buss, bil og MC) har nå en markedsandel på 88 prosent av transportarbeidet, flyet utfører 6 prosent og bane (jernbane og sporveg) om lag fem prosent. Den siste prosenten utføres av båt og ferge. Disse andelenes har vært relativt uendret siden 2000.

Målt i transportarbeid medregnet kabotasje økte godsarbeidet med 6,6 prosent i 2015, mot 2,7 prosent året før. Transportarbeidet på sjø økte relativt mest, med 11,3 prosent. Godsarbeid på veg hadde en økning på 2,9 prosent, og godsarbeid på bane økte med 3,9 prosent.

Foreløpige tall fra nasjonalregnskapet viser at bruttonasjonalproduktet (BNP) steg med 1,6 prosent, og privat konsum i husholdningene økte med 2,0 prosent i 2015. Konsumet til transport steg med 2,3 prosent, altså en litt sterkere vekst i konsumet til transport enn konsumet ellers.

Befolkningsveksten i 2015 var 1,1 prosent totalt, mens den for den yrkesaktive befolkningen (18–66 år) var på 1,0 prosent. Dette betyr at persontransportarbeidet i 2015 økte relativt sett mer enn befolkningen, som også var tilfellet året før.

Ifølge Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks var gjennomsnittlig prisvekst i 2015 2,1 prosent. Tilsvarende tall i 2014 var 2,0 prosent. For transportsektoren var prisveksten 1,3 prosent i 2015, altså noe under den generelle prisveksten. Prisveksten var sterkest for passasjertransport med båt i kollektiv transport, og for reservedeler og tilbehør i privat transport. Det er også verdt å merke seg at prisveksten for fly igjen var positiv i 2015, etter å ha vært svakt negativ i 2014.

Persontransport med bil

Det var registrert 3,2 millioner biler i Norge ved utgangen av 2015, en økning på om lag 58 000 biler og 2,0 prosent fra året før. Av bilene var 2 610 500 personbiler, 450 500 varebiler, 103 500 lastebiler og 16 500 busser.

I løpet av 2015 ble det førstegangsregistrert 175 000 personbiler, en økning på 2,2 prosent fra 2014. Tilsvarende tall for varebilene var 32 600, en økning på 11,6 prosent. 122 500 personbiler og 13 200 varebiler ble vraket mot pant i 2015. Gjennomsnittsalderen for personbilene var 10,5 år også ved utgangen av 2015, det samme som året før.

Trafikken på vegene økte med 2,0 prosent i 2015, mot 1,8 prosent året før. Økningen var betydelig høyere (4,2 prosent) for de tunge kjøretøyene (over 5,5 m) enn for personbilene (1,8 prosent).

Det var 4 563 registrerte veitrafikkulykker med personskade i 2015, en nedgang på 409 ulykker i forhold til 2014. Nedgangen i antall drepte i trafikken fortsatte i 2015. I 2015 ble 117 drept i trafikken, mot 147 i 2014. Antall skadde ble ytterligere redusert med 604 personer fra året før.

Kollektivtransporten

I 2015 ble det foretatt 356 millioner bussreiser, en økning på 12 millioner, eller 3,5 prosent, i forhold til året før. Transportarbeidet med buss økte med nesten 300 millioner personkilometer, eller 7,8 prosent, i 2015.

Trafikken med trikk i Oslo i 2015 var på 54 millioner reiser, en økning med tre millioner fra 2014. Trafikken med forstadsbanene i Oslo økte fra 88 millioner reiser i 2014 til 95 millioner i 2015, som er en økning på 8,4 prosent. Gråkallbanen i Trondheim frakter ca. 900 000 passasjerer i året. Bybanen fraktet 10,0 millioner passasjerer i 2015, en økning på 6,2 prosent fra året før. I alt ble det foretatt 160 millioner reiser med trikk og forstadsbaner i 2015, mot 149 millioner i 2014.

Året 2015 ble det foretatt 73,8 millioner reiser innenlands med tog. Sammenlignet med 70,3 millioner året før, utgjorde det en vekst på 5,0 prosent. Det er i hovedsak personer som reiser med NSB som står for denne veksten. NSB har en markedsandel på 87 prosent av innenlandstrafikken på tog, en andel som har vært stabil siste fem år.

Flytoget fraktet 6,6 millioner passasjerer til og fra Oslo lufthavn i 2015, noe som var 3,2 prosent færre enn året før. Drøyt 781 000 passasjerer reiste med Flåmsbana i 2015, som var en økning på hele 11 prosent fra året før.

I 2015 ble det foretatt 10,4 millioner flyreiser i Norge, som er nedgang på 590 000 reiser eller 5,3 prosent fra 2014.

Reiser til og fra utlandet

I 2015 ble det registrert 22,6 millioner flyreiser til og fra Norge. Det var 0,1 millioner flere enn i 2014, som var en 0,3 prosents økning fra 2014. Fergetrafikken til og fra utlandet var på 6,1 millioner enkeltreiser, omtrent på linje med 5,9 millioner i 2014.

Tall for reiser med tog over grensen mot Sverige og med bil og buss på veg til og fra Norge er ikke beregnet for 2015, på grunn av manglende trafikkdata etter 2012.

Godstransporten innenlands

I 2015 fortsatte den innenlandske godstransporten å øke. Veksten i godstransportarbeidet for alle transportformer samlet var på 6,6 prosent, medregnet kabotasje. Den relative økningen var størst for sjøtransport, med 11,3 prosent, sammenlignet med 2,7 prosent året før. Sjøandelen av transportarbeidet økte fra 44,2 prosent i 2014 til 46,2 prosent i 2015.

Godstrafikken på veg fortsatte å øke i 2015, og samlede godstransporter på veg på norsk område økte med 2,9 prosent i 2015, fra 22,6 til 23,2 milliarder tonnkilometer. Dette inkluderer også den delen av godstransportarbeidet i utenrikshandelen som foregår på norsk område. Markedsandelene i godstransportarbeidet inklusive kabotasje fordeler seg med om lag 46 prosent på sjø, 48 prosent på veg, 6 prosent på bane og under 1 prosent på fly.

Godstransporten til og fra Norge

Importert varemengde til Norge var 35,0 millioner tonn i 2015, en liten økning på 0,9 millioner tonn fra 2014. Eksportert varemengde fra fastlandet var 55,2 millioner tonn i 2015, mot 52,5 millioner tonn i 2014 og 50,6 i 2013. Skip er fortsatt den dominerende transportformen i utenrikshandelen. Hele 83 prosent av denne godsmengden gikk med skip i 2015, mens 14 prosent gikk på veg, og tre prosent på bane.

Samlet sett ble det eksportert 166 millioner tonn olje og gass direkte fra sokkelen i 2015, målt i oljeekvivalenter, sammenlignet med 159 millioner tonn i 2014. Eksporten av olje og gass i rør lå på 93 millioner tonn i 2015, mens skipene fraktet 74 millioner tonn. Målt etter vekt utgjorde eksport av olje og gass fra sokkelen 65 prosent av den totale eksporten fra Norge til utlandet i 2015, som også var samme andel som i 2013 og 2014.